

Onderzoeksvraag: wat voor noodfondsen / overbruggingsmaatregelen zijn er elders ter wereld in het leven geroepen als antwoord op de grote financiële verliezen binnen culturele sectoren ten gevolge van het coronavirus?

We hebben gekeken naar maatregelen in genomen in 18 verschillende landen (Australië, België, Canada, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Oostenrijk, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Spanje, Portugal, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Zweden, Zwitserland) om de financiële problemen in de plaatselijke culturele sectoren te hulp te schieten.

In het onderzoek is er specifiek gekeken of er naast generieke steunmaatregelen voor ondernemers met of zonder personeel er ook additionele maatregelen worden getroffen die specifiek gelden voor de culturele sector.

Men dient zich te realiseren dat het moeilijk is om deze maatregelen los te bezien van de brede context van andere economische steunmaatregelen. Zo kan een land een breed pakket aan maatregelen voor de cultuursector treffen, maar kan bijvoorbeeld bij gebreke mogelijkheden tot looncompensatie het alsnog betekenen dat een vergelijkbare cultuurinstelling in een ander land zonder sectorspecifieke maatregelen alsnog beter af is. Een gedegen onderzoek zou kijken naar het geheel aan maatregelen waar kunst- en cultuurorganisaties van verschillende omvang en organisatiestructuur aanspraak op kunnen maken in een bepaald land, om deze vervolgens met andere landen te vergelijken.

In de onderstaande lijst zijn er een aantal voorbeelden interessant om uit te lichten. Ten eerste Zwitserland, die met ruim 280 miljoen euro een stevig steunpakket heeft aangenomen voor de kunst en cultuursector. Ze hebben een noodfonds voor culturele organisaties zonder winsttoegmerk en individuen, een schadefonds voor organisatie met en zonder winsttoegmerk en zelfs nog een potje voor de amateurkunsten. Een ander interessant voorbeeld is Noorwegen. Ze hebben beduidend minder budget, namelijk 26 miljoen euro, en beperken zich dan ook tot het compenseren van schade die geleden is in de sector vanwege de gedwongen sluiting van gebouwen en annulering van evenementen. Interessant is dat instellingen wiens inkomen voor minstens 60 procent uit subsidie bestaat niet in aanmerking komen voor de regeling.

In veel andere landen zijn al wel steunmaatregelen aangekondigd, maar is nog niet duidelijk op welke manier deze verdeeld gaan worden. Vlaanderen heeft een steunfonds aangekondigd van 200 miljoen euro voor onder andere cultuur. Echter is het nog niet duidelijk welk deel hiervan naar cultuur gaat. En in tegenstelling tot Noorwegen komen juist alleen gesubsidieerde partijen in aanmerking. Zweden heeft ook een steunpakket aangekondigd van 45 miljoen euro, maar hier is ook nog niet van bekend onder welke voorwaarden instellingen hier aanspraak op kunnen maken.

Hieronder is de volledige lijst van het onderzoek te vinden. We hebben geprobeerd in de beperkte tijd die we hadden deze informatie zo volledig mogelijk te verzamelen. Veel van de bedragen en omschrijvingen roepen nog veel vragen op en de informatie is constant onderhevig aan verandering. Houd hier alstublieft rekening mee.

Dit onderzoek is samengesteld door:

Mobility Info Point van DutchCulture

en

Land	Omvang aanvullende regeling	Voor wie bedoeld	Opmerkingen	Bron
Australië	15,77 mln euro (27 mln AUD)	Indigenous arts (7 mln AUD), nieuwe initiatieven (10mln AUD), crisis-verlichting voor individuen (10mln AUD)	In een gezamenlijke petitie van meer dan 50 organisaties vroeg men om een steunpakket van 2,2 miljard AUD. Een ander kritiekpunt is dat deze niet toegankelijk is voor zelfstandigen.	https://www.arts.gov.au/covid-19-update
België (Vlaanderen)	een deel van 200 mln euro	Cultuur (alleen gesubsidieerde cultuur), sport- en jeugdorganisaties en sierteelt.	<p>Een noodfonds van 200 miljoen euro dat de Vlaamse regering eerder aankondigde klinkt goed, maar dat fonds dient om de schade te vergoeden van verschillende sectoren. Ook de sierteelt zal gebruik kunnen maken van dit fonds, net zoals sport- en jeugdorganisaties, verduidelijkte minister-president Jambon vandaag tijdens een digitale commissie. De telers hebben al een verlies van 135 miljoen euro gecommuniceerd, het is dus afwachten hoeveel geld uiteindelijk naar cultuur zal gaan.</p> <p>Tenslotte stipte Jambon aan dat enkel gesubsidieerde organisaties in aanmerking komen voor het noodfonds, en de timing blijft onduidelijk: "Pas als alles in kaart is gebracht kan uitbetaald worden, daar is nog geen timing mogelijk. We hebben niet de ambitie om alle schade te vergoeden, maar om organisaties door deze periode te helpen zonder dat ze op de fles zouden gaan."</p>	https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/04/09/wat-met-cult
België (Wallonië)	een deel van 50 mln euro	cultuur, kinderopvang, jeugd, onderwijs en universitaire ziekenhuizen	<p>De minister van financiën van de Federatie Wallonië-Brussel, Frédéric Daerden, heeft donderdag een fonds van 50 miljoen euro opgericht om cultuur, kinderopvang, sport, jeugd, onderwijs en universitaire ziekenhuizen te helpen.</p> <p>"Het grootste deel van deze eerste zuurstofballon gaat naar cultuur en kinderopvang", zei de woordvoerder van de minister, Xavier Gonzalez. "Dit Fonds komt culturele en associatieve activiteiten te hulp die door de lock down niet kunnen plaatsvinden, maar waarvoor toch de vergoeding van de artiesten en technici van het spektakel moet worden verzekerd".</p>	https://www.rtf.be/culture/scene/detail_10000-event-artistes?id=10468679&fbclid=IwAR0ZTbnMrbly
Canada	-	sectorbreed	Instellingen gesubsidieerd door de Canada Council of the Arts krijgen een voorschot van 35% van jaarlijkse subsidie	https://canadacouncil.ca/covid-19-information#gsm
Denemarken	49 mln euro (DKK 368.1 million)	media	Snelle uitbetaling van 368,1 miljoen DKK (49 miljoen euro) uit de mediaondersteuning zorgt voor de liquiditeit van de media	https://engnews24h.com/the-government-is-pushing-
Duitsland	-	sectorbreed	Er zijn verschillende steunmaatregelen voor de kunst en cultuursector op zowel federaal niveau alsook op niveau van de bondsstaten. Daarnaast heeft het generieke steunpakket voor kleine ondernemingen zelfstandigen van 50 miljard euro waarin de creatieve sector expliciet is opgenomen.	https://www.bundesregierung.de/breg-de/themen/col1732438?view=renderNewsletterHtml

Finland	-	-	-	Geen specifieke maatregelen voor cultuursector bekend	
Frankrijk	22 mln euro	Muziek (10 mln), Beeldende Kunsten (2 mln), Podiumkunsten (5 mln), Literatuur (5 mln)	-		https://www.francetvinfo.fr/sante/maladie/coronavirus/pour-tous-les-secteurs-culturels-touchees-a-annonce-
Ierland	-	-	-	Geen specifieke maatregelen voor cultuursector bekend	
Italië	130 mln euro	Podiumkunsten, Audiovisueel	-		https://www.cineuropa.org/en/newsdetail/387095
Nieuw-Zeeland	8,8 mln euro (16 mln NZD)	Sectorbreed	-	Bestaat uit een noodfonds en een subsidiemaatregel om gestrande of nieuwe projecten door te starten of op te zetten in een digitale omgeving of andere vorm die niet in strijd is met de huidige veiligheidsvoorschriften	https://www.creativenz.govt.nz/news/details-of-creation-14-april-opening
Noorwegen	26 mln euro (300 mln NOK)	sectorbreed	-	De Noorse Cultuurraad heeft de opdracht gekregen een compensatieregeling van 300 miljoen NOK op te zetten namens het Noorse Ministerie van Cultuur die gericht is aan de kunstensector. Het is met name bedoeld voor schade die geleden is tussen 5 maart en 30 april. Organisaties die 60 procent of meer van hun inkomen uit subsidie ontvangen komen niet in aanmerking.	https://www.kulturradet.no/english/vis/-/corona-virus-
Oostenrijk	-	-	-	Geen specifieke maatregelen voor cultuursector bekend	
Portugal	-	-	-	Geen specifieke maatregelen voor cultuursector bekend	
Spanje	-	-	-	Geen specifieke maatregelen voor cultuursector bekend	
Verenigd Koninkrijk	22,4 mln euro	sectorbreed	-	De Arts Council England heeft financiële steun aangekondigd voor kunstenaars, creatieve beoefenaars en freelancers. De steun bestaat uit £ 20 miljoen (22,4 miljoen euro) beschikbaar voor individuen die werkzaam zijn in de culturele sector. Kunstenaars en creatieve beoefenaars kunnen beurzen van maximaal £ 2.500 aanvragen als ze een staat van dienst hebben in de door de overheid gefinancierde cultuur. BFI en The Film and TV Charity hebben een nieuw COVID-19 Film and TV Emergency Relief Fund opgericht met een donatie van £ 1 miljoen van Netflix om op korte termijn noodhulp te bieden aan de vele duizenden actieve werknemers en freelancers die rechtstreeks zijn getroffen door de sluiting van producties in het VK.	https://www.nawe.co.uk/DB/competitions-and-submissions-creative-practitioners-and-freelancers.html
Verenigde Staten	182,9 mln euro (200 mln USD)	Sectorbreed	-	Als onderdeel van het totale steunpakket van 2 miljard Euro keert de V.S. specifieke bedragen uit aan de National Endowment for the Arts (75 mln USD), National Endowment for the Humanities (75 mln USD) en Institute of Museum and Library Services (50 mln USD).	https://www.nytimes.com/2020/03/24/arts/coronavirus/

Zweden	45 mln euro (SEK 500 mln)	Sectorbreed	Zowel grote als kleine actoren op het gebied van cultuur kunnen steun krijgen. De organisatievorm heeft geen invloed op het vermogen om ondersteuning te krijgen. Staatsinstellingen zijn niet inbegrepen, maar hun situatie wordt nauwlettend gevolgd. Het geld wordt verdeeld door subsidieverstrekkende instanties op het gebied van cultuur.	https://www.government.se/press-releases/2020/03/of-the-covid-19-virus/
Zwitserland	281 mln euro (SFr 280m)	Sectorbreed	Spoeifinanciering van CHF 280 miljoen (ongeveer \$ 281 miljoen) is speciaal beschikbaar gesteld voor kunst en cultuur voor een periode van twee maanden. Dit bevat een noodfonds voor non-profit culturele organisaties (100 mln CHF) en kunstenaars en creatieven (25 mln CHF), een verliezencompensatie voor zowel for-profit als non-profit culturele organisaties (145 mln CHF) en subsidies voor organisaties in amateurkunsten (10 mln CHF). De distributie van gelden wordt uitgevoerd door de federale overheid, Pro Helvetica en Suisseculture Sociale.	https://www.bak.admin.ch/bak/de/home/aktuelles/ns/